

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5Co/100/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113212127
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 08. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8113212127.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Világiovej a členiek senátu JUDr. Zlady Simkovej a JUDr. Jany Burešovej v právnej veci žalobkyne: H. N., J. XX, právne zastúpená JUDr. Vladimírom Babinom, advokátom so sídlom v Prešove, Hlavná 29, proti žalovanému: Rapid life životná poisťovňa, a. s., Košice, Garbiarska 2, právne zastúpený JUDr. Gabrielom Gulbišom, advokátom v Košiciach, ul. Nemcovej 22, v konaní o zrušenie rozhodcovského rozsudku Arbitrážneho súdu Košice, sp. zn. 2C/1282/2012 z 19.01.2012, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 17C/110/2013-91 zo dňa 29.01.2014 takto jednohlasne

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok súdu 1.stupňa vo výroku o zrušení rozsudku Arbitrážneho súdu v Košiciach, Alžbetina 41, sp.zn. 2C/1282/2012 zo dňa 19.01.2012.

Vo zvyšku z r u š u j e rozsudok súdu 1.stupňa a vec v r a c i a na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zrušil rozsudok Arbitrážneho súdu v Košiciach, Alžbetina 41, sp.zn. 2C/1282/2012 z 19.01.2012 a zároveň zamietol nárok žalovaného uplatnený v tomto konaní vo výške 126,35 Eur.

Žalovanému uložil povinnosť nahradiť žalobkyňi trovy konania vo výške 409,27 Eur a tieto zaplatiť do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku na účet právneho zástupcovi žalobkyne JUDr. Vladimírovi Babinovi, advokátovi v Prešove, Hlavná 29.

Posledným výrokom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť štátu na účet Okresného súdu v Prešove súdny poplatok vo výške 16,50 Eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Právne svoje rozhodnutie odôvodnil súd prvého stupňa ust. § 52 ods.1 až 4, § 53 ods.1 až 4 r/, 5, § 54 ods.1 Občianskeho zákonníka a článku 3, článku 6 ods.1 Smernice rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a zároveň článkom 38 Charty základných práv EÚ, § 43 ods.1 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní, § 100 ods.1, 2 § 101 Občianskeho zákonníka a výrok o trovách konania ust. § 142 ods.1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej O.s.p.).

Ochranný režim zákazu neprijateľných podmienok vyplýva zo Smernice Rady 93/13/EHS v prípade spotrebiteľa pri typových zmluvách. O typovú zmluvu, vrátane rozhodcovskej doložky ide aj v danej veci. Poistnú zmluvu, ktorú uzatvorila žalobkyňa so žalovaným súd prvého stupňa posúdil ako štandardnú typovú zmluvu uzatvorenú medzi žalobkyňou ako spotrebiteľkou a žalovaným ako dodávateľom - podnikateľom. Takáto typová zmluva nesmie od spotrebiteľa vyžadovať, aby spory riešil výlučne osobitným typom arbitráže, ktorý nie je upravený právnymi predpismi a kde rozhodcovia nie sú povinní

aplikovať hmotné právo. Už vo vzorovom okruhu nekalých klauzúl podľa Smernice EHS 93/13 sú uvedené niektoré zmluvné podmienky, ktoré majú vysokú potenciú spôsobiť značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa a je tu aj spomínaná arbitráž. Zmluvná podmienka v štandardnej formulárovej zmluve alebo vo VPP, ktorá takto bola prebratá a ktorá nebola spotrebiteľom individuálne dojednaná, pričom vyžaduje od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní, bráni tomu, aby na jej základe bol vydaný rozhodcovský rozsudok na návrh dodávateľa, mohol byť exekučným titulom na udelenie poverenia exekútora a o takú podmienku ide aj vtedy, ak spotrebiteľ podľa nej mal možnosť vybrať si medzi rozhodcovským a všeobecným súdom, ale ak by podľa tejto doložky začalo rozhodcovské konanie na návrh dodávateľa, spotrebiteľ by bol nútený podrobiť sa rozhodcovskému konaniu, alebo podať na všeobecnom súde návrh, ak by chcel zabrániť rozhodcovskému konaniu.

Ochrana poskytovaná súdom vo vzťahu k neprijateľnej zmluvnej podmienke je o presadení noriem vyššej právnej sily a záväzku štátu prijať všetky kroky potrebné na to, aby nekalá zmluvná podmienka nezaväzovala spotrebiteľa. Ak by malo platiť, že rozhodcovské zmluvy dohodnuté so spotrebiteľom sú vyjednané individuálne len z dôvodu, že spotrebiteľ uviedol o jeden podpis v zmluve navyše, úplne by sa strácal zmysel súdnej kontroly formulárových podmienok, ktorých obsah spotrebiteľ nemôže nijako zmeniť. Spotrebiteľ mohol rozhodcovskú doložku ako celok prijať alebo odmietnuť, ale určite nie vymeniť si individuálnu zmluvnú podmienku rozhodcovského procesu zjavne preto, že ani nepoznal obsah pravidiel takéhoto rozhodcovského procesu a nebol ani o nich poučený. Občiansky zákonník zakotvuje hranice posúdenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky na úrovni vnútroštátnej, pričom dôkazné bremeno preukázať, že spotrebiteľ si individuálne vyjednal rozhodcovské konanie zaťažuje žalovaného, ktorý v tomto smere nedoložil žiadne dôkazy, ktoré by podporovali záver o individuálnom vyjednaní rozhodcovskej doložky (§ 53 ods. 3 OZ). Žalobkyňa i vypočutá svedkyňa zhodne vypovedali, že žalobkyňa nemohla ovplyvniť obsah rozhodcovskej doložky, mohla ju len prijať ako celok alebo odmietnuť, lebo obsah tejto doložky bol dodávateľom vopred pripravený, na jeho obsahu žalobkyňa nijakým spôsobom neparticipovala, nebol ani náležitým spôsobom s odbornou starostlivosťou vysvetlený význam rozhodcovskej doložky, pravidiel, podľa ktorých sa bude viesť rozhodcovské konanie a jej neboli objasnené a nebolo jej dané ani poučenie, či má možnosť výberu sa rozhodnúť. Spotrebiteľ, ktorý si vyjednáva takýto súkromný proces, mal by nepochybne tieto pravidlá poznať. Žalovaný tieto skutočnosti o individuálnom dojednaní zmluvnej podmienky, teda rozhodcovskej doložky nepodložil žiadnym spôsobom, naopak jeho tvrdenie bolo priamo vylúčené svedeckou výpoveďou p. F., ktorá zabezpečovala uzatváranie poisťných zmlúv a priamo uviedla, že ani ona nepoznala tieto pravidlá, nebola o nich školená, preto s nimi ani nemohla poučiť a podať potrebné informácie svojim klientom, medzi ktorými bola aj žalobkyňa. Rozhodcovskú doložku, ktorá je predkladaná spotrebiteľovi vo forme štandardného formulára vo VPP ako aj na samostatnom liste, bez toho, aby spotrebiteľ poznal tieto pravidlá arbitráže, jej význam, rozdiel medzi všeobecným a rozhodcovským súdom, nemožno považovať za individuálne dojednanú. Aj judikatúra Súdneho dvora poukazuje na skutočnosť, že priemerný spotrebiteľ nepoukáže na nekalosť zmluvnej podmienky (Mostaza Claro bod 25-27 C 168/05, Oceáno Grupo Editoriál, Asturtom a iné).

Žalovaný s odbornou starostlivosťou musel vedieť, že nemá používať neprijateľné podmienky, má poznať ich dôsledky a nemá konať v rozpore s dobrými mravmi. Konanie v rozpore s dobrými mravmi sa rozumie najmä konanie, ktoré je v rozpore so vžitými tradíciami, vykazuje znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby, alebo môže prívodiť ujmu spotrebiteľovi pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti, praxe, využíva omyl, lešť, vyhrážku, výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušenie zmluvnej slobody (§ 4 ods. 8 zák. o ochrane spotrebiteľa). S poukazom na vyššie uvedené súd má za to, že rozhodcovský rozsudok vydaný AS v Košiciach v spotrebiteľskej veci sp.zn. 2C/1282/2012 je v rozpore so zákonom, ak rozhodcovská zmluva, na základe ktorej bola založená právomoc rozhodcovského súdu nebola vôbec uzatvorená alebo bola uzatvorená neplatne. Rozhodcovská doložka je neplatná, nebola individuálne dojednaná, spôsobuje nevyváženosť v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalobkyne ako spotrebiteľky. Z obsahu poisťnej zmluvy vyplýva, že bola rozhodcovská doložka dohodnutá už podpisom zmluvy, keďže sa v nej uvádza, že jej súčasťou sú VPP a teda je rozhodcovská doložka obsiahnutá v čl. XV. VPP a na tom nič nemení, že v ten istý deň podpísali zmluvné strany ako pokračovanie predtlačenej formulára aj formulárovú časť odkazujúcu na tú istú rozhodcovskú doložku, teda doložku vedenú v poisťných podmienkach. Z vyššie uvedených dôvodov súd vyhovel tejto žalobe v plnom rozsahu a zrušil predmetný rozhodcovský rozsudok.

Podľa § 43 ods. 1 zák. 244/2002 súd pokračuje v konaní, ak zruší rozhodcovský rozsudok vo veci rozsahu uvedenom v žalobe alebo uvedenom vo vzájomnej žalobe. Žalobou bol uplatnený nárok žalovaného v rozhodcovskom konaní vo výške 126,35 Eur, ktorý mal vyplývať z čl. XVII. ods. 8 VPP, t.j. s uzavretím poistnej zmluvy je pri jej vzniku spojený osobitný provízny náklad v podobe úhrady odmeny za sprostredkovanie poistnej zmluvy medzi poisťovňou a poistníkom, ktorý uhrádza poisťovňa a podpisom poistnej zmluvy vzniká poisťovni osobitná pohľadávka voči poistníkovi vo výške vyplatenej províznej odmeny za sprostredkovanie príslušnej poistnej zmluvy a ktorá sa vysporiada pri skončení poistného vzťahu zápočtom voči odkúpnej hodnote, ak je vytvorená, alebo poistnému plneniu. Ak odkúpna hodnota pri ukončení poistného vzťahu vytvorená nebola, pohľadávka sa stáva splatnou dňom ukončenia poistného vzťahu a poisťovňa je oprávnená voči poistníkovi uplatniť podľa zásad dohodnutých v týchto VPP pred rozhodcovským súdom.

Žalobkyňa vo vzťahu k tomuto záväzku vzniesla námietku premlčania.

Súd prvého stupňa vzhľadom na vznesenú námietku premlčania sa musel vysporiadať, či nárok žalovaného je premlčaným nárokom. Súd vychádzal aj zo samotnej zmluvnej podmienky v čl. XVII 7a VPP, podľa ktorej sa výška províznej odmeny za sprostredkovanie príslušnej poistnej zmluvy vysporiada pri ukončení poistného vzťahu zápočtom voči odkúpnej hodnote, ak bola vytvorená alebo poistenému plnená a ak nebola vytvorená, pohľadávka sa stáva splatnou dňom ukončenia poistného vzťahu. Z uvedeného vyplýva, že táto lehota začala plynúť dňom oznámenia žalovaného o ukončení poistného vzťahu listom zo dňa 06.08.2007 a uplynula dňom 06.08.2010, teda tento nárok je zjavne podaný po uplynutí 3-ročnej premlčacej lehoty, keď bol prvýkrát uplatnený na AS v Košiciach 04.01.2012.

Zmluvná podmienka v bode XVII 7c VPP o predĺžení premlčacej doby vzájomných pohľadávok na 10 rokov je taktiež neplatnou zmluvnou podmienkou, lebo zmluvné podmienky podľa § 54 ods. 1 OZ sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa a spotrebiteľ sa nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, ani inak si zhoršiť zmluvné postavenie. Z tohto dôvodu súd neprihliadol na túto zmluvnú podmienku pre jej neprijateľnosť a neplatnosť a nárok žalovaného z dôvodu premlčania zamietol.

Výrok o trovách konania odôvodnil súd prvého stupňa podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p. podľa zásady procesnej úspešnosti v konaní. Procesne úspešnej žalobkyňi priznal náhradu trov konania vo výške 409,72 Eur, ktoré žalovaný uhradí priamo na účet právneho zástupcu žalobkyne.

Výrok o zaplatení súdneho poplatku odôvodnil súd prvého stupňa tým, že v konaní je žalobkyňa oslobodená od platenia súdnych poplatkov, poplatková povinnosť zaťažuje žalovaného z uplatneného nároku 126,35 Eur podľa Sadzobníka súdnych poplatkov pol. 1 písm. a/ 6 %, najmenej 16,5 Eur, súd preto uložil žalovanému uhradiť tento súdny poplatok na účet Okresného súdu v Prešove do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Proti tomuto rozsudku včas podal odvolanie žalovaný. Rozsudok napadol vo všetkých jeho výrokoch s uvedením odvolacích dôvodov podľa ust. § 205 ods.2 písm.a/ O.s.p. (§ 221 ods.1 písm.h/ O.s.p.), § 205 ods.2 písm.c/ a písm.f/ O.s.p.

Namietal, že ide o nepreskúmateľný rozsudok, najmä neobjasnenie skutkového stavu veci a následne nesprávne právne posúdenie veci, ako aj nesprávnu aplikáciu zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní. Žalovaný zastáva právny názor doložený predloženými dôkazmi, že rozhodcovská doložka bola platná, individuálne dojednaná a v súlade s ňou a stanovenými podmienkami vo VPP rozhodoval Stály rozhodcovský súd.

Zároveň namietal, že poistnú zmluvu navrhol uzavrieť tretí subjekt nezávislý od žalovaného a to výhradný finančný agend, ktorým bol sprostredkovateľ poistenia pani O. F.. Takýto sprostredkovateľ má pri výkone tejto živnostenskej činnosti plniť zákonnú povinnosť a to vyhotoviť záznam o požiadavkách a potrebách klienta k poistnej zmluve, ktorý obsahuje aj upozornenie na existujúcu rozhodcovskú doložku, ktorú žalobca mohol, ale nemusel podpísať.

Ďalej žalovaný namietal skutočnosť, že rozsudok je predčasne vydaný bez zistenia skutkového stavu sporného nároku z poistnej zmluvy medzi žalobcom a žalovaným, pretože súd vo veci nevykonával všetky

označené dôkazy, a preto nezistil komplexne správne skutkový stav veci, ale iba jednostranne na základe tvrdení žalobcu. Súd prvého stupňa síce vypočul sprostredkovateľku poistenia p. O. F., avšak tento dôkaz vykonal bez zbavenia mlčanlivosti a to tak zákonnej, ako aj zmluvnej, a preto je tento procesne nepoužiteľným dôkazom v súdnom konaní. O povinnosti mlčanlivosti tohto svedka, ktorú má voči žalovanému a ktorá mu vyplýva zo zákona súd musel viesť (iura novi curia).

Žalovaný namietal zároveň nesprávnosť v postupe súdu, keď vypočul žalobcu s odstupom 6 rokov od uzavretia poisťnej zmluvy a svoje rozhodnutie postavil na ústnom vyjadrení žalobcu, ktoré je diametrálne rozporné s jeho písomným prejavom pri uzavretí poisťnej zmluvy v roku 2007. Súd v odôvodnení svojho rozhodnutia tiež nehodnotil záznam sprostredkovateľa poistenia ako listinný dôkaz, ktorým žalovaný preukázal vedomosť žalobcu o dojednanej rozhodcovskej doložke v období, kedy žalobca uzavrel poisťnú zmluvu so žalovaným. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia vôbec nevyplýva akým spôsobom sa súd vypořádaval, resp. skôr nevyporiadal s týmto listinným dôkazom ako aj s jeho zákonnou povinnosťou oboznámiť každého riadneho aj potencionálneho klienta žalovaného s okolnosťami riešenia sporov pred rozhodcovským súdom. Súd konal v rozpore so zákonom, keď pripísal len tvrdenia na výpovedi žalobcu najvyššiu dôkaznú váhu a nehodnotil aj ostatné listinné dôkazy, ktoré predložil a označil žalovaný, a ktoré dobrovoľne podpísal samotný žalobca na znak súhlasu so svojou prejavou vôľou s právnym úkonom - uzavretím poisťnej zmluvy bez akýchkoľvek výhrad. Výsledkom nesprávneho skutkového zistenia súdu bolo jeho jednostranné hodnotenie dôkazov. Žalovaný považuje stále za nespochybniteľné, že vstupoval do poisťného vzťahu so žalobcom ako informovaný spotrebiteľom. K tomu žalovaný predložil aj listinný dôkaz a to Záznam o požiadavkách a potrebách klienta k poisťnej zmluve č. 4194000208 zo dňa 11.07.2007, ktorým vie dokázať informovanosť a vedomosť žalobcu prostredníctvom viazaného finančného agenta o všetkých podmienkach poisťného vzťahu, vrátane rozhodcovskej doložky. Žalovaný zároveň poukázal na základné podmienky sprostredkovateľa poistenia podľa § 33 ods.4, 7,8 zákona č. 340/2005 Z.z. Zároveň poukázal na významnú skutočnosť, že rovnako ako žalobca aj on vstupoval do základného poisťného vzťahu ako dobromyseľný účastník s tým, že všetky ustanovenia poisťného vzťahu boli dojednané medzi žalobcom a sprostredkovateľom poistenia. Obdobné poisťné zmluvy v danej dobe poskytovalo na plne liberalizovanom poisťnom trhu SR 26 poisťovní. Preto nie je možné tvrdiť, že by žalobca bol nútený uzavrieť poisťnú zmluvu bez rozmyslu práve so žalovaným.

Následne po vyhotovení Záznamu došlo v žalobcom určenom čase k vyhotoveniu návrhu poisťnej zmluvy, ktorá bola zo strany žalobcu a zo strany spotrebiteľa poistenia riadne podpísaná.

Až po platnom uzavretí poisťnej zmluvy nastala fáza dojednávania Osobitných zmluvných dojednaní, ktorých obsahom bola rozhodcovská doložka. Osobitné zmluvné dojednanie gramaticky i logicky nepochybne vyjadruje, že sa nejedná o súčasť VPP. Žalovaný v tejto súvislosti poukázal na prípad Lloyd Schuhfabrik, kde ESD odmietlo vziať pod ochranu Smernice ako priemerného spotrebiteľa pred údajnou nekalou obchodnou praktikou a to z dôvodu jeho nepozornosti a nevedomosti voči značkám tovaru, ktoré si vyberá.

Konanie o nároku zo spotrebiteľskej zmluvy je potrebné rozlíšiť od konania o zrušení rozhodcovského rozsudku, ktoré nie je možné považovať za spotrebiteľský spor, pretože rozhodcovský rozsudok nie je zmluvou.

Ďalej žalovaný namietal skutočnosť, že súd sa pri rozhodovaní opiera o rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6Cdo/1/2012 z 21.03.2012. Takýto právny záver súdu neobstojí, pretože dovolací súd nerozhodoval v merite veci. Žalovaný na podporu svojho tvrdenia poukazuje na Nález Ústavného súdu SR sp.zn. I.ÚS 402/2008 z 01.04.2009. Zároveň žalovaný poukázal na Nález Ústavného súdu SR sp.zn. II. ÚS 499/2012 zo dňa 10.07.2013, ktorým Ústavný súd konštatoval porušenie základného práva odporcu na spravodlivý proces a to postup Najvyššieho súdu SR v exekučnej veci vedenej pod sp.zn. 2Cdo/5/2012.

Rozhodnutia Najvyššieho súdu, na ktoré žalobca v žalobe poukazuje nemajú hodnotu judikátu ani nie sú hodné ani ako metodologické interpretačné pravidlo pre ďalšie podobné prípady, pretože vznikli ako dôsledok závažného porušenia Ústavy SR. Nález Ústavného súdu SR II. ÚS 499/2002 má dôležitý význam aj z hľadiska aplikácie Smernice 93/13/EHS. K pripomienke Ústavného súdu, že všeobecné súdy vyslovili neprijateľnosť rozhodcovskej doložky na podklade aplikácie Smernice 93/13/EHS, pričom sa vôbec nezaoberali ako je to s priamym účinkom Smernice 93/13/EHS v horizontálnej

úrovni uviedol žalovaný, že Smernica nie je na zvrchovanom území SR voči jeho občanom v zásade priamo zaväzujúca a jej účinok je priamy len za predpokladu, že štát Smernicu EÚ do svojho právneho poriadku neimplementoval alebo ju implementoval nesprávne.

Výnimku z pravidla, že Smernica nemôže nadobudnúť priamy účinok definoval Súdny dvor EÚ vo veci ESR-I-6325 kde konštatoval, že jednotlivci sa môžu priameho účinku smerníc dovolávať tiež vtedy, pokiaľ je smernica síce správne implementovaná, avšak vnútroštátne ustanovenia nie sú aplikovateľné spôsobom, ktorý je so smernicou v súlade.

Devätnáste odôvodnenie Smernice 93/13/EHS stanovuje výnimku pre jednu zo spotrebiteľských zmlúv a to poisťnú zmluvu. Uvedená výnimka sa v rámci implementácie Smernice do vnútroštátneho práva nepremietla. Prvostupňový súd napriek hore uvedenej skutočnosti a to neúplnej implementácii 19.odstavca Smernice 93/13/EHS do právneho poriadku SR, ktorý sa týka práve poisťnej zmluvy túto právnu normu na poisťnú zmluvu neaplikoval.

Žalovaný zároveň uviedol, že súd prvého stupňa nevykonal test primeranosti podmienky ako je vyžadovaný v Smernici 93/13/EHS a následne v C-237/02 Freiburger Kommunalbauten.

Následne žalovaný namietal, že v dôsledku využitia dohody o rozhodcovskom konaní obsiahnutej v poisťnej zmluve žalobcu došlo k zníženiu predpokladaných tzv. gama nákladov zahrnutých do ceny poistenia pre spotrebiteľa (poisťného) a teda ku získaniu materiálnej výhody pre spotrebiteľa ako zrkadlový odraz tejto okolnosti.

Nie je správny právny záver súdu prvého stupňa, ktorý ani neposudzoval hlavný právny vzťah a to vzťah poisťný medzi žalobcom a žalovaným a nijako sa nevenoval jeho zániku už v druhom roku po uzavretí poisťnej zmluvy. Absencia argumentácie súdu bráni účastníkovi v realizácii jeho procesných práv. Žalovaný má teda za to, že postupom súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Zároveň poukázal na ust. § 157 ods. 2 O.s.p. s tým, že napadnuté rozhodnutie nie je ani presvedčivé a je nepreskúmateľné. V tejto súvislosti poukázal na Nález Ústavného súdu III. ÚS 119/03. Zároveň na všeobecnú právnu argumentáciu Krajského súdu v Bratislave v konaní sp.zn. 18CoE/132/2013 s tým, že ujednanie rozhodcovskej doložky nemožno hodnotiť za nekalú podmienku, nakoľko rozhodcovské konanie je v Slovenskej republike súčasťou riadneho legislatívne upraveného procesu. Takéto správne chápanie rozhodcovskej doložky a rozhodcovského konania v systéme civilného práva ušlo pozornosti súdu prvého stupňa a konanie predchádzajúce vydaniu napadnutého rozhodnutia je rovnako porušujúcim právom odporcu na spravodlivé súdne konanie. Z označeného pohľadu je rozhodnutie súdu arbitrárne, pretože neposudzoval kompletne znenie článku XV. VPP po predchádzajúcom posúdení osobitných zmluvných dojednaní č. 1/2007, pretože práve tieto obsahujú hmotnoprávnu dohodu o uzavretí rozhodcovskej doložky. Súd vôbec ničím neodôvodnil skutočnosť, že žalobca mal dve možnosti a to osobitné zmluvné dojednanie podpísať alebo nepodpísať a teda mal dve možnosti, rozhodcovskú doložku prijať alebo neprijať. Ak by ju neprijal, ust. článku XV. VPP by boli úplne bezpredmetné. Tento logický postup uvádzaný žalovaným súdom prvého stupňa neaplikoval, a preto uskutočnil nesprávny skutkový a následne aj právny záver.

Žalovaný nemal zriadený vlastný stály rozhodcovský súd a v zmysle dohodnutých pravidiel poveril stály rozhodcovský súd - Arbitrážny súd Košice so sídlom v Košiciach, Alžbetina 41 vykonaním rozhodcovského konania a to návrhom na začatie konania o zaplatenie dlžnej sumy. Rozhodcovský súd vydal dňa 19.01.2012 rozsudok, ktorým priznal žalovanému 126,35 Eur. Žalovaný v celom doterajšom konaní, rovnako ako v konaní rozhodcovskom i naďalej zotrval a zotráva na svojej žalobe voči žalobcovi podanej listom zo dňa 02.01.2012 rozhodcovskému súdu a žiada o nej rozhodovať v samostatnom konaní po prijatí výroku o pokračovaní v konaní s odkazom na ust. § 43 ods. 1 Zákona rozhodcovskom konaní.

Zo znenia rozhodcovskej doložky vyplýva, že bola predtým vysvetlená žalobcovi tretím - nezávislým subjektom, ďalej bola doložená podpisom oboch strán, a teda bola jednoznačne individuálne dojednaná, a preto ju treba považovať aj za platný právny úkon oboch strán v spore. Žalovaný v tejto súvislosti poukázal na judikatúru Ústavného súdu SR, v zmysle ktorej neoddeliteľnou súčasťou princípov právneho štátu zaručeného podľa článku I. Ústavy je princíp právnej istoty. Žalovaný sa domnieva, že súd nesprávne vyhodnocoval aj postup a rozhodovanie rozhodcovského súdu v skrátenej forme konania.

Zároveň súd prvého stupňa namietal, že súd prvého stupňa pochybil, keď rozhodol v jednom konaní o zrušení rozhodcovského rozsudku a zároveň rozhodol o zamietnutí nároku žalovaného uplatneného v konaní vo výške 126,35 Eur. Súd porušil rovnosť účastníkov konania tým, že na základe žaloby žalobcu rozhodol o zrušení rozhodcovského rozsudku a nedodrжал postup podľa § 43 ods.1 Zákona o rozhodcovskom konaní, čím ukrátil žalovaného na jeho práve dokázať oprávnenosť nároku z rozhodcovského konania. Žalovaný namietal nesprávne posúdenie právnej otázky zo strany súdu prvého stupňa a to tej, že žalobca so žalovaným si dohodli 10-ročnú lehotu na uplatnenie práv a povinností z poisťného vzťahu založeného poisťnou zmluvou. Súd rozhodol vo veci nároku žalovaného voči žalobcovi predčasne a nekontradiktórne. Pre žalovaného bolo rozhodnutie súdu v tom, že samotným výrokom nerozhodol o pokračovaní v konaní vo veci samej, ale namiesto toho zamietol nárok žalovaného bez toho, aby mu umožnil v pozícii žalobcu predkladať a navrhovať dôkazy na podporu žalovaného nároku je prekvapivé a neumožňujúce rovnaký prístup ku spravodlivému súdному rozhodnutiu. Rozhodnutie súdu preto žalovaný napadá najmä vo výroku o zamietnutí nároku žalovaného na zaplatenie sumy 126,35 Eur, keď mu súd uprel právo na spravodlivý súdny proces v pozícii žalobcu.

Následne namietal žalovaný zaujatosť sudcu JUDr. Petra Straku, ktorý bol v konaní vedenom na Okresnom súde v Humennom pod sp.zn. 21Er/819/2010 a v odvolacom konaní Krajského súdu v Prešove 20CoE/114/2012 namietaný úspešne žalovaným z dôvodu zaujatosti.

Žalovaný v celom rozsahu napadol aj výrok o priznaní trov konania z dôvodu, že úspech v spore bude možné vysloviť až po konečnom rozhodnutí vo veci samej. Tento právny záver má žalovaný potvrdený aj v identickom spore rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp.zn. 16Co/2/2014 zo dňa 27.01.2014. Žalovaný na základe uvedených skutočností navrhol, aby odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvého stupňa a vec vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie.

K odvolaniu žalovaného sa vyjadril žalobca. Považuje rozsudok za vecne správny, odvolanie žalovaného za nedôvodné v celom rozsahu a navrhuje, aby odvolací súd rozsudok potvrdil. Poukázal na ust. § 134 ods.3 zákona č. 566/2001 Z.z. a na ust. § 40 ods.3 zákona č. 8/2008 Z.z. s tým, že za porušenie povinnosti mlčanlivosti sa nepovažuje, ak sa informácia poskytne súdu na účely občianskeho súdneho konania.

Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6Cdo/1/2012 zo dňa 21.03.2012 v obdobnej právnej veci. Ten istý právny názor bol prijatý aj v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR 6Mcdo/9/2012 zo dňa 16.01.2013 a 6Cdo/3/2013 zo dňa 13.03.2013. Poukázal aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 5Cdo/61/2012 zo dňa 11.07.2012. Žalobca má za to, že možnosť voľby pre ňo ako spotrebiteľa bola v tomto prípade len iluzórna. Rozhodcovská doložka vo všeobecných poisťných podmienkach, konkrétne v článku XV. je súčasťou neprehľadného textu písaného malými písmenami splývajúceho s ostatnými zmluvnými podmienkami uvedenými vo všeobecných poisťných podmienkach. Taktiež upozornil na skutočnosť, že bola porušená zásada rovnosti účastníkov pri výbere rozhodcu s poukazom na to, že podľa VPP rozhodcovský súd vytvára podľa potreby od prípadu k prípadu poisťovňa, teda žalovaný bez akejkoľvek možnosti poisťníka, teda žalobcu ovplyvniť kreovanie tohto orgánu. V tejto súvislosti poukázal na Nález Ústavného súdu ČR sp.zn. IV. ÚS 2735/2011 zo dňa 03.04.2012. Podľa tohto nálezu právo na zákonného sudcu zaručené článkom 38 ods.1 Listiny základných práv a slobôd sa primerane vzťahuje aj na rozhodcovské konanie. Ak sa výber rozhodcu neurčil podľa transparentných pravidiel, nemôže byť akceptovateľný ani výsledok tohto rozhodovania. Žalobca má za to, že rozhodcovské doložky nemôže predstavovať pasce pre spotrebiteľov za účelom čo najskoršieho privodenia exekúcie. Je takmer notoriétou, že v rámci uzatvárania spotrebiteľských zmlúv sa finanční sprostredkovatelia nezmieňujú o podrobnostiach a procesných pravidlách rozhodcovského konania. Tvrdenie o tom, že si takýto proces vyjednal spotrebiteľ a pritom nepoznal jeho obsah je poznačené neudržateľnou tendenciou dosiahnuť arbitráž, s čím je spojené ďalšie zvýšenie nákladov spotrebiteľa. V danom prípade ani dodávateľ preukázateľne nevysvetlil význam rozhodcovskej doložky. Následne poukázal na Smernicu Rady ES 93/13/EHS s tým, že kým smernica vychádza zo vzorového okruhu nekalých klauzúl, slovenský zákonodarca upravil režim súdnej kontroly neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách na základe indikatívneho výpočtu neprijateľných zmluvných podmienok najmä v ust. § 53 ods.4 Občianskeho zákonníka.

Odvolací súd na základe podaného odvolania preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ust. § 212 O.s.p., bez nariadenia odvolacieho

pojednávania podľa ust. § 214 ods. 1, 2 O.s.p. s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia oznámil na úradnej tabuli súdu dňa 17.07.2014 a zistil, že odvolanie žalovaného čo do výroku o zrušení rozsudku Arbitrážneho súdu v Košiciach, Alžbetina 41 sp.zn. 2C/1282/2012 zo dňa 19.01.2012 nie je dôvodné a čo do zvyšku rozsudku odvolanie žalovaného dôvodné je.

Ust. § 205 ods. 2 O.s.p. taxatívne určuje dôvody, ktorými možno odôvodniť odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa vo veci samej. Nesprávny skutkový záver súdu prvého stupňa je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, ak súd pri hodnotení dôkazov nepostupuje podľa kritérií uvedených v ust. § 132 a § 135 O.s.p., teda jednotlivé dôkazy a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti nehodnotí z hľadiska ich vierohodnosti, pravdivosti a významu pre posúdenie veci z právneho hľadiska. Nesprávne právne posúdenie veci je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, ak dôjde k omylu súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. Za mylnú aplikáciu právnych predpisov sa považuje použitie iného právneho predpisu než sa správne mal použiť alebo aplikácia správneho právneho predpisu, ale jeho nesprávny výklad.

Štruktúra práva na odôvodnenie je rámcovo upravená v ust. § 157 ods. 2 O.s.p. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia však nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument žalovaného v konaní, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie alebo zostali sporné. Práva na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamena, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania. Z odôvodnenia rozhodnutia musia byť zrejme všetky pre rozhodnutie podstatné skutočnosti objasňujúce skutkový a právny základ rozhodnutia (II. ÚS 78/05, II. ÚS 76/07).

Vychádzajúc z vyššie uvedeného odvolací súd dospel k záveru, že právo žalovaného na riadne odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa preskúmaného v odvolacom konaní čo do výroku o zrušení rozhodcovského rozsudku sp.zn. 2C/1282/2012 porušené nebolo a vo zvyšku porušené bolo.

Súd prvého stupňa v časti ktorou sa zaoberal zrušením rozsudku Arbitrážneho súdu v Košiciach, Alžbetina 41, sp.zn. 2C/1282/2012 zo dňa 19.01.2012 vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu na základe ktorého správne zistil skutkový stav a vo veci správne rozhodol. Na skutkových zisteniach súdu prvého stupňa v tejto časti, teda vo výroku o zrušení rozhodcovského rozsudku sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania. Odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa v tejto časti má podklad v zistení skutkového stavu.

Z výsledkov vykonaného dokazovania vyplýva, že dňa 16.07.2007 žalovaný potvrdil návrh na uzavretie poisťnej zmluvy č. 4194000208, ktorý podpísala žalobkyňa so sprostredkovateľkou poistenia p. F. 11.07.2007 so začiatkom poistenia 12.07.2007, dojednaného na 20 rokov a zároveň žalobkyňa zaplatila prvé poisťné vo výške 403,- Sk.

Žalobkyňa dňa 17.07.2007 podala žiadosť o zrušenie poisťnej zmluvy, ktorú uzatvorila 11.07.2007, na čo žalovaný reagoval oznámením o zániku poistenia zo dňa 6.8.2007 s tým, že jej oznámil, že dňom 26.07.2007 o 00.00 hod. došlo k zániku poistenia v zmysle § 800 OZ. Zároveň uviedol konečný stav finančného plnenia ku dňu zániku poistenia a preplátok 215,- Sk sa zaviazal žalobkyňu uhradiť do 14 dní po zániku poistenia.

Podaním zo dňa 02.01.2012 doručeným Arbitrážnemu súdu dňa 04.01.2012 ako to vyplýva z kópie spisu 2C/1282/2012 Arbitrážneho súdu v Košiciach, žalovaný doručil žalobu o zaplatenie 126,35 Eur na Arbitrážnom súde v Košiciach s odôvodnením, že tento nárok je v režime podľa VPP v časti XVII. ods. 7a a podľa časti XV. vzájomné spory sa prejednávajú podľa zák. 244/2002 Z.z. a rozhodcovská doložka odkazujúca explicitne na časti XV. VPP bola samostatne dohodnutá v rámci osobitných dojednaní k poisťnej zmluve, ktoré sú umiestnené ako samostatný a technický oddeliteľný text na poslednej strane poisťných podmienok, pričom v tomto konaní žalobkyňa mala možnosť osobitné dojednanie nepodpísať bez toho, aby to malo vplyv na ostatný obsah jej poisťného vzťahu, nebola nijako donucovaná akceptovať aj rozhodcovskú doložku a bolo jej umožnené odmietnuť, resp. ovplyvniť dojednanie o juristickii rozhodcovského súdu. Z doručenky odosielateľa AS v Košiciach vyplýva, že žalobkyňa dňa 16.04.2013 boli doručené žalobný návrh, upovedomenie o začatí konania pred rozhodcovským súdom s dátumom 09.01.2012 a rozhodcovský rozsudok s dátumom vydania 19.01.2012. Žalobkyňa dňa 25.04.2013 doručila návrh na zrušenie rozhodcovského rozsudku AS Košice sp.zn. 2C/1282/2012.

Podľa ust. § 52 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy sa za spotrebiteľské zmluvy považovali kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v 8. časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Občiansky zákonník účinný od 01.01.2008 za neprijateľnú podmienku v ustanovení § 53 ods. 4 písm. r/ považuje aj dojednanie vyžadujúce v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní. Na iné vyhodnotenie takejto neprijateľnej podmienky nie je dôvod ani u zmlúv uzatvorených pred 31.12.2007. Občiansky zákonník účinný do 31.12.2007 len demonštratívne menoval niektoré neprijateľné podmienky, a teda charakter neprijateľných podmienok mohli mať aj iné podmienky spôsobujúce značnú nerovnováhu v právach a v povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Občiansky zákonník s takýmito neprijateľnými podmienkami spôsobujúcimi značnú nerovnováhu v právach a v povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa v ust. § 53 vždy spájal sankciu neplatnosti.

Keďže ust. § 53 Občianskeho zákonníka nikdy nebolo zaradené medzi prípady relatívnej neplatnosti (§ 40a Občianskeho zákonníka), išlo o neplatnosť absolútnu pôsobiacu bez ďalšieho priamo zo zákona, na ktorú musel súd prihliadať z úradnej povinnosti. Ak teda dojednaná podmienka ukladajúca spotrebiteľovi podrobiť sa rozhodcovskému konaniu vyvolanému dodávateľom je pre jej neprijateľnosť neplatná, v rozhodcovskom konaní uplatnený nárok rozhodcovským súdom vôbec nemal byť prejednávaný a rozhodnutý. Rozhodcovský súd môže totiž vec v rozhodcovskom konaní prejednať len vtedy, ak medzi zmluvnými stranami bola v súlade s ust. § 3 zákona č. 244/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov uzatvorená platná rozhodcovská zmluva o tom, že všetky alebo niektoré spory, ktoré medzi nimi vznikli alebo vzniknú v určenom zmluvnom alebo v inom právnom vzťahu sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní. Bez takejto platnej zmluvy majúcej buď formu osobitnej zmluvy, alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve (§ 4 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov) rozhodcovskému súdu chýba základný predpoklad pre rozhodnutie sporu v rozhodcovskom konaní.

V prejednávanej právnej veci v zmysle článku XV. Všeobecných poistných podmienok, ktoré sú súčasťou predmetnej poistnej zmluvy, bolo medzi účastníkmi dohodnuté, že všetky vzájomné spory a sporné nároky z poistenia sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní pred rozhodcovským súdom. Rozhodcovské konanie sa zásadne riadi zákonom č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov.

Súčasťou týchto Všeobecných obchodných podmienok pre poistenie dojednávané Prvou česko-slovenskou poisťovňou Rapid, a.s., je aj časť XVII. - Záverečné ustanovenia a v rámci nich osobitné zmluvné dojednania pod č. 01/2007, ktoré v bode 2 formulujú vôľu účastníkov v prípade akéhokoľvek sporu medzi zmluvnými stranami podrobiť sa rozhodcovskému konaniu v zmysle časti XV. týchto Všeobecných poistných podmienok a toto ustanovenie chápu zmluvné strany ako rozhodcovskú doložku.

Odvolačný súd nesúhlasí s názorom žalovaného, že takýmto spôsobom sa zabezpečilo individuálne dojednanie predmetnej rozhodcovskej doložky, čo by znamenalo, že ak aj ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskom vzťahu, pri jej individuálnom dojednaní je potrebné túto rešpektovať.

I odvolací súd poukazuje na judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (6Cdo 1/2012, 6 Cdo 3/2013) sa vysporiadala aj s touto právnou situáciou týkajúcou sa osobitného zmluvného dojednania v rámci Všeobecných zmluvných podmienok, ktoré sú súčasťou spotrebiteľskej zmluvy a konštatovala, že ani takto formulovaná časť Všeobecných obchodných podmienok nemá charakter individuálne dojednanej zmluvnej podmienky.

Súd prvého stupňa správne konštatuje, že zmluva podmienka obsahujúca rozhodcovskú doložku v článku XV. VPP, ale aj v osobitných zmluvných dojednaniach v odseku 2 je neprijateľná, a teda neplatná. Správne súd prvého stupňa žalobe vo výroku o zrušení rozsudku vyhovel. Odvolací súd sa stotožňuje s

tým, že bol daný aj zákonný dôvod pre zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa ust. § 40 ods. 1 písm. c/ zákona č. 244/2002 Z.z.

K odvolacej námietke žalovaného, že rozhodcovská doložka bola dohodnutá individuálne a súd prvého stupňa nesprávne vyložil záznam o požiadavkách a potrebách klienta zo dňa 11.07.2007 podpísaný žalobcom, odvolací súd uvádza, že ide o predtlačný formulár, ktorý obsahuje časť o sťažnostiach na vykonávanie sprostredkovania poistenia sprostredkovateľom poistenia a v jej rámci informáciu, že na mimosúdne vyrovnanie možno využiť inštitút rozhodcovského konania v zmysle zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní a všeobecných poisťných podmienok platných od 01.01.2007. Uvedené je absolútne bezvýznamné pre tento spor, nepreukazuje, že by boli poskytnuté informácie spotrebiteľovi v rozhodcovskom konaní, ale upozorňuje len na možnosť riešenia sporov v rozhodcovskom konaní, navyše nie sporov z poistenia, ale zo sprostredkovania poistenia.

Možno prisvedčiť súdu prvého stupňa, keď v danom prípade poukázal aj na výpoveď žalobcu a svedkyne O. F. z ktorých vyplynulo, že k žiadnemu individuálnemu vyjednávaniu nedošlo.

K odvolacej námietke žalovaného, že v danom prípade bolo potrebné vykonať test primeranosti a že došlo k zníženiu gama nákladov, odvolací súd uvádza, že vzhľadom na uznaný dôvod podľa ust. § 40 ods. 1 písm. c/ zákona č. 244/2002 Z.z. čo do nedostatku právomoci rozhodcovského súdu týmito námietkami sa odvolací súd nezaoberal.

K odvolacej námietke žalovaného, že rozsudok nie je dostatočne preskúmateľný a jeho odôvodnenie nemá náležitosti uvedené v ust. § 157 ods. 2 O.s.p., odvolací súd uvádza, že súd v časti o zrušení rozhodcovského rozsudku sa vyporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup je v odôvodnení rozsudku dostatočne vysvetlený a to nielen s poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal.

K námietke zaujatosti voči sudcovi Krajského súdu v Prešove JUDr. Petrovi Strakovi, že tento pracoval na Ministerstve spravodlivosti SR ako predseda Komisie pre posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách, kde prezentoval verejne svoj právny názor k neprijateľnosti všeobecných poisťných podmienok žalovaného odvolací súd len poukazuje na to, že sudca JUDr. Peter Straka nebol členom senátu, ktorý rozhodoval aktuálne prejednávajúcu vec, preto nie je dôvod zvoliť v tejto veci inštančný postup podľa § 12 a nasl. O.s.p.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o zrušení rozsudku Arbitrážneho súdu v Košiciach Alžbetina 41 sp.zn. 2C/1282/2012 zo dňa 19.01.2012 podľa ust. § 219 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Čo do zvyšku výroku súdu prvého stupňa, ktorým rozhodol o zamietnutí nároku žalovaného uplatneného v tomto konaní vo výške 126,35 Eur je však odvolacia námietka žalovaného dôvodná.

Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca v žalobe nežiadal rozhodnúť aj o nároku vo výške 126,35 Eur, ktorý bol priznaný rozsudkom Arbitrážneho súdu v Košiciach, Alžbetina 41 sp.zn. 2C/1282/2012 z 19.01.2012. Žiadal rozhodnúť iba o zrušení tohto rozsudku a o priznaní trov konania. Iba zo záverečnej reči právneho zástupcu žalobcu na pojednávaní dňa 29.01.2014 vyplýva, že žiada zrušiť rozhodcovský rozsudok, pričom tento sa zmenil aj o tom, že pokiaľ ide o samotný nárok žalobcu uplatnený pred Arbitrážnym súdom, tento žiada nepriznať z dôvodu, že ide o premlčaný nárok a tiež, že žalovaný mal povinnosť vopred spotrebiteľa upozorniť na výšku týchto nákladov, pokiaľ tak neurobil, konal v rozpore s dobrými mravmi, zanedbal aj svoju oboznamovaciu povinnosť, preto žiadal vyhovieť návrhu v celom rozsahu a priznať náhradu trov konania, ktoré písomne vyčíslil.

V priebehu konania však žalobca žalobu nerozšíril a do uznesenia, ktorým súd vyhlásil dokazovanie za skončené ani nežiadal rozhodnúť vo zvyšku tak, ako rozhodol súd prvého stupňa.

Odvolací súd teda konštatuje, že súd prvého stupňa vo zvyšku rozhodol ultra petitum, keď zamietol nárok žalovaného vo výške 126,35 Eur.

Podľa ust. § 153 ods. 2 O.s.p., súd môže prekročiť návrhy účastníkov a prisúdiť viac než čoho sa domáhajú iba vtedy, ak sa konanie mohlo začať aj bez návrhu alebo ak z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi účastníkmi.

Z dispozičného princípu vyplýva, že žalobca v žalobnom návrhu vymedzuje predmet konania po skutkovej i právnej stránke a týmto jeho vymedzením je súd v zásade viazaný. To znamená, že zásada ne ultra petitem vyžaduje, aby súd neprisúdil iné plnenie než ktorého sa účastníci domáhali. Plnenie nemôže byť priznané ani z iného skutkového základu než ako bol predmet konania vymedzený v žalobnom návrhu. Výnimku zo zásady ne ultrapetitem formuluje zákon v troch prípadoch a to ak ide o konanie, ktoré sa mohlo začať i bez návrhu, v danom prípade o takéto konanie neide, ďalším prípadom, keď súd nie je viazaný návrhmi účastníkov a môže tieto návrhy prekročiť je, keď z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi účastníkmi. V danej veci o takýto prípad neide. Z pohľadu ochrany spotrebiteľa môže súd i bez návrhu v rozsudku, ktorý sa týka sporu zo spotrebiteľskej zmluvy vysloviť, že určitá podmienka používaná v spotrebiteľských zmluvách je neprijateľná. V konaní o zrušení rozhodcovského rozsudku však súd prvého stupňa, aj keď predbežne zistil, že rozhodcovská zmluva je neplatná, takúto podmienku vo výroku neuviedol a zamietol návrh o zaplatenie pôvodnej sumy žalovanému.

Keďže v danom prípade súd prvého stupňa rozhodol predčasne o návrhu, ktorý zo strany žalobcu ani podaný nebol, aj keď žalovaný takýto návrh na pokračovanie v konaní v odvolaní uvádza a žiada o svojom nároku, ktorý mu bol priznaný Arbitrážnym súdom rozhodnúť, odvolací súd má za to, že v danom prípade ide o vadu konania podľa ust. § 221 ods. 1 písm. e/ O.s.p., a preto rozsudok vo zvyšku, teda aj v prislúchajúcom výroku o trovách konania zrušil a vec podľa ust. § 221 ods. 2 O.s.p. vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

K uvedenému odvolací súd poznamenáva, že v danom prípade platia ust. § 43 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z. v znení neskorších predpisov, podľa ktorého, ak súd zruší rozhodcovský rozsudok z dôvodov podľa § 40 písm. a/ a c/ pokračuje v konaní vo veci v rozsahu uvedenom v žalobe alebo v rozsahu uvedenom vo vzájomnej žalobe. Zákonným dôsledkom úspešného popretia platnosti rozhodcovskej zmluvy (§ 40 ods. 1 písm. c/ zákona č. 244/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov) je pokračovanie v konaní vo veci, a preto o tejto povinnosti priamo vyplývajúcej z právneho predpisu nie je potrebné rozhodovať osobitným výrokom. Je však potrebné vyčkať kedy rozsudok vo výroku, ktorým súd zruší rozhodcovský rozsudok nadobudne právoplatnosť.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.